

10. 11. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Změny v bezplatných emisních povolenkách: na koho dopadnou a jak se na ně připravit?

Evropská unie připravila balíček legislativních opatření „Fit for 55“ směřujících k dosažení klimatických cílů EU - snížení evropských emisí skleníkových plynů do roku 2030 v porovnání s rokem 1990 o 55%. Součástí balíčku je i revize směrnice o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (směrnice EU ETS), která je základem stávajícího systému obchodování s povolenkami. Dosavadní systém tak čekají změny, a to včetně pravidel, podle kterých dochází k bezplatnému přidělování emisních povolenek.

Provozovatelé, pro jejichž činnost jsou bezplatné emisní povolenky nezbytné, by se na změnu proto měli začít připravovat co nejdříve. Revize směrnice totiž přináší jak nové příležitosti, tak i riziko, že pokud provozovatelé nesplní nové požadavky, může jim být počet bezplatných povolenek snížen.

Se snížením bezplatných povolenek musí počítat všichni

Revize směrnice EU ETS přináší do systému obchodování s povolenkami celou řadu změn ve velmi krátkém časovém horizontu. Pokud totiž chce EU splnit cíle, které si do roku 2030 vytyčila, musí se svojí snahou o snižování emisí podstatně pokročit.

Jednou ze základních změn je snížení celkového množství povolenek v systému. S určitým snížením jejich počtu proto musí počítat všichni provozovatelé.

To, zda na ně dopadne další snížení počtu bezplatných povolenek, ovšem mohou provozovatelé ovlivnit. Evropská komise se zavedením dodatečných podmínek pro získání povolenek snaží provozovatele motivovat k transformaci podniků směrem k udržitelnosti a ochraně klimatu. Přichází tak například se zcela novým dokumentem - plánem klimatické neutrality, jehož přijetí sice pro provozovatele není povinné, může ovšem v případě některých provozovatelů ovlivnit finální množství povolenek, které jim budou bezplatně přiděleny. U jiných provozovatelů pak podmiňuje plnou alokaci splněním opatření z energetického auditu.

Od října povinný uhlíkový monitoring a od roku 2026 clo

Další novinkou je zavedení mechanismu uhlíkového vyrovnávání na hranicích - tzv. Carbon border adjustment mechanism (CBAM). CBAM se zaměřuje na provozy ve vybraných odvětvích ohrožených únikem uhlíku, tedy v těch, kde je vyšší riziko, že se provozovatelé budou snažit vyhnout nákladům na nákup emisních povolenek přesunem výroby do zemí s nižší úrovní ochrany klimatu. První fází je zahájení povinného reportingu již letos v říjnu. Na tu naváže v roce 2026 povinnost k zboží dováženému do EU, jehož výroba je spojena s emisemi skleníkových plynů, nakoupit a vyřadit certifikáty CBAM (uhlíkové clo). Cílem je finančně vyrovnat případnou levnější výrobu v zahraničí.

Vedle postupného snižování množství bezplatně přidělovaných emisních povolenek a zpřísnování podmínek kladených na jednotlivé provozy, při jejichž činnosti dochází k emisím skleníkových plynů, přichází Evropská unie i s rozšířením podpory v oblasti modernizace a inovací. Zvyšuje se tak množství prostředků, které mohou jednotlivé provozy čerpat z modernizačního a inovačního fondu a investovat je do technologií vedoucích ke snížení množství emisí. Rozšiřuje se rovněž množství

prioritních oblastí, do kterých lze prostředky investovat. Balíček Fit for 55 je tak rovněž příležitostí, jak svou výrobu modernizovat a přispět k ochraně klimatu.

Mění se i další pravidla

Vedle změn v systému obchodování s emisními povolenkami přináší balíček Fit for 55 změny i v dalších oblastech, které mohou být pro podniky významné. Jedná se zejména o

- revizi směrnice o průmyslových emisích a s tím související nově zaváděnou povinnost zavést systém environmentálního řízení a zpracovat plán transformace zařízení, jakož i přísnější pravidla pro stanovení mezních hodnot emisí a udělování integrovaného povolení
- ESG reporting

PhD. Lenka Hlaváčová,
vedoucí advokátka

[Frank Bold Advokáti, s.r.o.](https://www.frankbold.org)

Údolní 33
602 00 Brno

Tel.: +420 545 213 975

e-mail: info@frankbold.org

Další články:

- [Úročení jistoty \(kauce\), kterou skládá podnájemce nájemci - II. díl](#)
- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní – institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)